

Jerzy Kosiewicz

Wartości sztuk walki w świetle badań empirycznych = Values of martial arts in the light of empirical research

---

Idō - Ruch dla Kultury : rocznik naukowy : [filozofia, nauka, tradycje wschodu, kultura, zdrowie, edukacja] 7, 199-200

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

try of Education and Sport order from 6th November 2003 and it takes into account five out of seven permissible forms of realizing the 4th teaching unit of physical education. They can be organized by school as curricular activities, extracurricular activities or the ones which are organized outside school.

This program was awarded as one of the five best in Poland and as the best in Małopolskie Voivodeship in the competition organized by the Ministry of Education and Sport entitled "Alternative programs of carrying out physical education and school sport" in 2004. The approval of the Ministry of Education and Sport has opened the gate to the introduction of martial arts to school education within the frames of physical education.

The advantage of this program is that it takes into account the features of holistic pedagogy. Thanks to using exercises from martial arts, *dojo* etiquette and *MUK YUM* ceremonial you can influence the physical, psychological and spiritual sphere of pupils and students. Various types of martial arts, regardless of their origin, have common attitude towards moral and ethical rules. Teaching pupils during the classes of physical education the simplest elements of martial arts enables them to take a position on this type of physical activity. Children master the elements of self-defence which can prove to be useful in a dangerous situation.

This copy for personal use only – distribution prohibited

RECENZJE WYBRANYCH PRAC I WYDARZEŃ / REVIEWS OF SELECTED PUBLICATIONS AND EVENTS

JERZY KOSIEWICZ

Akademia Wychowania Fizycznego J. Piłsudskiego, Warszawa (Polska)

e-mail: jerzy.kosiewicz@awf.edu.pl

Wartości sztuk walki w świetle badań empirycznych¹ / Values of martial arts in the light of empirical research

Submission: 7.10.2006, acceptance: 11.11.2006

Wojciech J. Cynarski, *Recepcja i internalizacja etosu dalekowschodnich sztuk walki przez osoby ćwiczące*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2006, ss. 420.

Profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego dr hab. Wojciech Jan Cynarski jest już cenionym w kraju i na świecie ekspertem w zakresie dalekowschodnich sztuk walki, autorem książek dotyczących socjologii kultury fizycznej oraz globalnych zagadnień kulturowych. Jest mistrzem (*shihan*) drogi sztuk walki systemu *idōkan yōshin-ryū*, ciągle aktywnym trenerem i działaczem.

W opublikowanej ostatnio monografii przedstawia wyniki swych kilkuletnich badań prowadzonych zarówno w kraju, jak i w środowisku specjalistów od dalekowschodnich sztuk i sportów walki w Europie.

Warto podkreślić na wstępie, że w recenzjach wydawniczych profesorowie Ewaryst Jaskólski i Andrzej Szyszko-Bohusz zwrócili uwagę na wielką erudycję rzeszowskiego badacza. Jaskólski napisał m.in., że „Profesor W. Cynarski jest wielkim znawcą poglądów nt. edukacji w krajach Wschodu. Filozofia budō, jako w pewnym stopniu narzędzie, jest Mu znana chyba najlepiej spośród ludzi, jakich ja znam”. Zdaniem A. Szyszko-Bohusza, „Autor dokonuje w książce wielostronnej analizy dalekowschodnich sztuk walki oraz pochodnych od nich sportów walki i systemów samoobrony [...]. Problemem podstawowym rozprawy, rozpatrywanym przez Autora wieloaspektowo i wielowątkowo, z prawdziwą erudycją, jest postrzeganie i przyswajanie wartości etosowych przez nauczycieli dalekowschodnich sztuk walki oraz ich uczniów”.

Książką zainteresowane będą na pewno osoby zajmujące się humanistycznymi – kulturowymi, socjologicznymi, wychowawczymi, etycznymi, a nawet filozoficznymi aspektami dalekowschodnich sztuk walki oraz trenerzy i zawodnicy, a wśród nich uczniowie i studenci, dzieci i młodzież płci obojga. Powinna więc znaleźć zastosowanie w pedagogice kultury fizycznej, np. jako pozycja zalecana dla uczestników kursów instruktorskich i studiów trenerskich z zakresu sportów i sztuk walki.

Opiniowana praca jest niewątpliwie kontynuacją rozważań, zagadnień i założeń merytorycznych i metodologicznych monografii pt. *Teoria i praktyka dalekowschodnich sztuk walki w perspektywie europejskiej* (Wydawnictwo UR, Rzeszów 2004, 416 ss.).

Omawiana książka składa się z czterech głównych części: I. Ramy teoretyczne; II. Metodologia badań; III. Znaczenie ‘drogi’ budō dla instruktorów sztuk i sportów walki; IV. Postrzeganie sztuk walki przez młodzież ćwiczącą i niećwiczącą. Całość poprzedzają Wstęp i Wprowadzenie, a kończą – Podsumowanie, Spis tabel i ilustracji, Bibliografia, Załączniki, Indeks ważniejszych pojęć, terminów i skrótów, Indeks nazwisk, Résumé, Summary i Contents.

W pierwszej części zostały ukazane założenia teoretyczne i terminologiczne, określone główne pojęcia, którymi posługuje się autor pracy. Druga część zawiera opis zastosowanych metod jakościowych i ilościowych oraz idiografię i wyniki badań pilotażowych. W trzeciej z kolei analizowana jest „geografia popularności” sztuk walki, wypowiedzi trenerów, instruktorów –

¹ Pracę wykonano w ramach badań statutowych Ds.-106 nt. „Społeczne i kulturowe wartości sportu”, finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.